

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
акредитаційної експертизи
освітньо-професійної
програми «Прикладна економіка»
зі спеціальності 051 «Економіка»
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
у Національному університеті біоресурсів і
природокористування України

Київ 2018

ВИСНОВКИ

експертної комісії Міністерства освіти і науки України про підсумки проведення акредитаційної експертизи підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» у Національному університеті біоресурсів і природокористування України

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 «Положення про акредитацію вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження «Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Національному університеті біоресурсів і природокористування України та наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2018 р. № 2190-л експертна комісія у складі:

голова комісії: Дерій Жанна Володимирівна – завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Чернігівського національного технологічного університету, доктор економічних наук, професор;

член комісії: Коваль Віктор Васильович – завідувач кафедри прикладної економіки Одеського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, доктор економічних наук, доцент.

у період з 05.12.2018 р. по 07.12.2018 р. розглянуто матеріали, подані на експертизу Національним університетом біоресурсів і природокористування України, та проведено на місці перевірку відповідності державним акредитаційним вимогам стану кадрового, навчально-методичного, матеріального та організаційного забезпечення підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

За результатами перевірки встановлено:

1. Загальна характеристика Національного університету біоресурсів і природокористування України та кадрове забезпечення

Національний університет біоресурсів і природокористування України (НУБіП України) є одним із провідних вищих навчальних закладів України, який акредитований за IV рівнем і готує магістрів, в тому числі

іноземних громадян, а також кандидатів і докторів наук, здійснює підвищення кваліфікації фахівців, підготовку та перепідготовку з наданням другої вищої освіти.

Університет відповідно до статуту вищих навчальних закладів є закладом дослідницького типу, який провадить освітню, науково-дослідну, науково-інноваційну, навчально-виробничу та інформаційно-консультаційну діяльність, спрямовану на дослідження сучасних проблем наук про життя і навколишнє природне середовище, використання, відтворення та збалансований розвиток біоресурсів наземних і водних екосистем, запровадження новітніх природоохоронних агро- і біотехнологій, технологій відродження безпечності та родючості ґрунтів, енергозберігаючих агротехнологій, екологічного і правового менеджменту в сільській місцевості, здійснення моніторингу і контролю за дотриманням стандартів, якістю і безпекою сільськогосподарської продукції, продуктів її переробки та довілля.

Указом Президента України від 14.12.2000 № 1338 «Питання Національного аграрного університету» та Постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2001 № 202 «Про Національний аграрний університет» НАУ отримав статус державного самоврядного (автономного) вищого навчального закладу та ряд інших повноважень.

Постановою Кабінету Міністрів України від 30.10.2008 № 945 Національний аграрний університет перейменовано в Національний університет біоресурсів і природокористування України, який перебуває в управлінні Міністерства освіти і науки України.

Нині до складу університету входять такі підрозділи:

– **3 навчально-наукові інститути (ННІ):** лісового і садово-паркового господарства, післядипломної освіти, енергетики, автоматики і енергозбереження;

– **13 факультетів базового закладу:** землевпорядкування, юридичний, конструювання та дизайну, ветеринарної медицини, тваринництва та водних біоресурсів, харчових технологій та управління якістю продукції АПК, аграрного менеджменту, економічний, гуманітарно-педагогічний, інформаційних технологій, агробіологічний, механіко-технологічний, захисту рослин, біотехнологій та екології;

– **2 відокремлені кафедри:** фізичного виховання та військової підготовки;

– **10 регіональних навчальних закладів:** ВП НУБіП України «Боярський коледж екології і природних ресурсів»; ВП НУБіП України «Немішаївський агротехнічний коледж»; ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»; ВП НУБіП України «Бобровицький коледж економіки та менеджменту ім. О. Майнової»; ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. Є. Храпливого»; ВП НУБіП України «Ірпінський економічний коледж»; ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»; ВП НУБіП України «Мукачівський аграрний коледж»; ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний коледж»; ВСП «Рівненський коледж НУБіП України»;

– 4 дослідних станції та навчально-дослідних господарства: ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О. В. Музиченка»; ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція»; ВП НУБіП України «Навчально-дослідне господарство «Ворзель»; ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція»;

– *інші підрозділи*: наукова бібліотека; відділ регіонального розвитку, дистанційної освіти та заочного навчання; інформаційно-обчислювальний центр (ІОЦ); первинна профспілкова організація НУБіП України; відділ соціальної роботи; благодійний фонд «Голосіївська ініціатива 2020»; НП «Стале природокористування та якість життя»; підготовче відділення; антикорупційний уповноважений; відділ внутрішнього аудиту; фотостудія;

– *науково-дослідний підрозділ*: REEFMC;

– *навчально-науковий центр*: ННЦ практичного навчання студентів;

– *відділення*: обслуговування комп'ютерних систем та мереж і електрифікації сільського господарства;

– 7 *науково-дослідних інститутів*: здоров'я тварин; економіки і менеджменту; лісівництва та декоративного садівництва; техніки, енергетики та інформатизації АПК; науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції, м. Одеса; технологій та якості продукції тваринництва; рослинництва, ґрунтознавства, біотехнологій та сталого природокористування.

Впровадження наукових розробок у виробництво здійснюється шляхом:

– передачі Міністерству аграрної політики та продовольства України, Міністерству освіти і науки України, іншим міністерствам, відомствам та організаціям науково-виробничих і науково-методичних рекомендацій з питань розвитку агропромислового та природоохоронного комплексу держави;

– участь у розробці проектів законів України та інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність агропромислового виробництва;

– передачі окремим корпораціям, установам, організаціям права на використання об'єктів права інтелектуальної власності;

– апробації розробок вчених університету у навчально-наукових виробничих центрах НУБіП України.

Національний університет біоресурсів і природокористування України розташований у Голосіївському районі міста Києва по вулиці Героїв Оборони, 15. Державна реєстрація юридичної особи «Національний університет біоресурсів і природокористування України» була проведена 20.11.2008 р. (свідоцтво серія А01 № 213683), видане Голосіївською районною у місті Києві державною адміністрацією, ідентифікаційний код – 00493706. НУБіП України включений до Державного реєстру вищих навчальних закладів України (реєстрація № 11-Д-27 від 06.10.2011 р.). Університет підпорядкований Міністерству освіти і науки України. Форма фінансування – бюджет.

Організаційно-правова форма за КОПФГ – 425 державна організація (установа, заклад). Інституційний сектор економіки за KICE S1311 – центральні органи державного управління. Вид діяльності за КВЕД-2010 – вища освіта, дослідження й експериментальні розробки у сфері біотехнологій, дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук, дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук.

Ректор університету – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Ніколаєнко Станіслав Миколайович.

НУБіП України як вищий навчальний заклад освіти акредитований за IV рівнем (сертифікат про акредитацію серія РД-IV № 1124703 від 27.06.2013 р., Ліцензія МОН України АЕ № 636425 від 25.05.2015 р.).

Оригінали сертифікатів на підготовку бакалаврів за відповідним напрямом та магістрів за відповідною спеціальністю, а також ліцензія є в наявності, що перевірено комісією.

Загальна характеристика навчального закладу наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Загальна характеристика Національного університету біоресурсів і природокористування України

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри
1.	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)	
	у т.ч. за освітніми ступенями:	17252
	- бакалавр (осіб)	перелік 2006 5575
		перелік 2015 6185
	- магістр (осіб)	5492
2.	Кількість студентів, слухачів разом:	
	у т.ч. за формами навчання:	16029
	- денна (очна) (осіб)	11411
	- заочна, дистанційна (осіб)	4618
3.	Кількість навчальних груп (одиниць)	719
	- денна (очна) (осіб)	463
	- заочна (осіб)	256
4.	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць):	105
	у т.ч. за освітніми ступенями:	69
	- бакалавр (одиниць)	перелік 2006 31
		перелік 2015 38
	- магістр (одиниць)	36
5.	Кількість кафедр (предметних (циклових) комісій), (одиниць)	110
	з них випускових (одиниць):	90
6.	Кількість факультетів (навчально-наукових інститутів (ННІ)) (одиниць)	16
7.	Загальні навчальні площі будівель (кв. м) з них:	169369 м ²
	- власні (кв. м)	169369 м ²
	- орендовані (кв. м)	296
8.	Навчальні площі, які здаються вищим навчальним закладом в оренду (кв. м)	546

Економічний факультет Національного університету біоресурсів і природокористування України є провідним центром аграрної економічної освіти і науки України. В основному це сільська молодь, серед якої багато випускників сільськогосподарських технікумів та коледжів.

Навчальний процес на економічному факультеті забезпечують 11 кафедр, на яких працює 23 докторів наук (професорів); 107 кандидатів економічних наук (з них 91 доцент); 2 академіка і 2 член-кореспонденти НААН України; 2 заслужені діячі науки і техніки України, 3 заслужених працівники освіти, 2 заслужені економісти України, 7 відмінників освіти України, 1 заслужений працівник сільського господарства України.

В складі професорсько-викладацького складу академіки НААН України професори Кваша С. М. та Терещенко В. К., член-кореспондент НААН України, професор Ільчук М. М. професори Діброва А. Д., Вдовенко Н. М., Сук Л. К., Єрмаков О. Ю., Савчук В. К., Солодкий М. О., Збарський В. К., Калюга Є. В., Сук П. Л., Худолій Л. М., Рогач С. М., Давиденко Н. М. та ін.

При кафедрах економічного факультету працюють наукові гуртки, в роботі яких беруть участь понад 400 студентів. Серед студентів багато відмінників навчання, переможців II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади, різних стипендіатів, найкращі з яких проходять навчання в провідних зарубіжних університетах.

Навчальний процес на економічному факультеті спрямований на ефективну індивідуальну підготовку висококваліфікованого фахівця, здатного розв'язувати сучасні виробничі і наукові завдання з економіки, фінансів, банківської справи, бухгалтерського обліку, оподаткування, біржової діяльності. Навчальні плани адаптовано до системи вищої освіти США, країн Європейського Союзу, Японії.

Значна частина науково-педагогічних працівників економічного факультету пройшли стажування в провідних зарубіжних університетах.

Освітня діяльність університету реалізується відповідно до наступних законів та законодавчих актів України:

- Конституції України;
- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про вищу освіту»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 13 червня 2012 року № 689 «Про державні вимоги до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу»;

- Державних будівельних норм «Будинки і споруди. Будинки та споруди навчальних закладів» ДБН В.2.2-3-97.

Подані копії засновницьких документів підтверджено наявністю оригіналів.

Експертна комісія констатує: правові основи діяльності Національного університету біоресурсів і природокористування України ґрунтуються на всіх необхідних документах, що наявні в повному обсязі, і за змістом та формою відповідають чинному законодавству. Акредитаційна справа складена у повному обсязі відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації. Представлені документи затверджені належним чином. Структура університету забезпечує проведення діяльності з надання освітніх послуг, пов'язаних з одержанням студентами вищої освіти згідно діючої ліцензії.

2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Діяльність університету за зазначеною спеціальністю здійснюється відповідно до обсягу (25 осіб денної та 25 осіб заочної форми навчання), вказаному у ліцензії серія АЕ № 636425 від 20.05.2015 р.

Контингент студентів, які вступають до Національного університету біоресурсів і природокористування України за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» формується завдяки прийому на навчання випускників будь-яких факультетів освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» НУБіП України та інших вищих навчальних закладів України.

Прийом студентів на освітньо-професійну програму «Прикладна економіка» за спеціальністю 051 «Економіка» здійснюється відповідно до Правил прийому, що розроблені в Національному університеті біоресурсів і природокористування України на підставі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, що приймаються кожного окремого року.

Для формування контингенту здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» спеціальності 051 «Економіка» економічним факультетом та його кафедрами ведеться різнопланова профорієнтаційна робота, спрямована, перш за все, на залучення до вступу у навчальний заклад сільської молоді. Здійснюючи профорієнтаційну роботу для залучення здобувачів вищої освіти на другий (магістерський) рівень за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» спеціальності 051 «Економіка», кафедра глобальної економіки проводить зустрічі зі студентами усіх факультетів НУБіП України.

Університет проводить ярмарки професій за участі представників міських, обласних і районних управлінь та господарств і підприємств різної форми власності регіону.

Питання формування кількісного і якісного складу абітурієнтів заслуховуються на засіданнях кафедри, деканату, Вченої ради економічного факультету.

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» спеціальності 051 «Економіка» в Національному університеті біоресурсів і природокористування здійснюється: за держзамовленням; на договірній основі за контрактом (за рахунок коштів юридичних і фізичних осіб).

При економічному факультеті НУБіП України створена Рада роботодавців. Метою діяльності Ради є формування і збереження ефективних зв'язків факультету з роботодавцями для покращення якості освітніх послуг та пошук шляхів оптимальної співпраці для подальшого працевлаштування випускників економічного факультету.

У 2015 році відбувся перший прийом здобувачів вищої освіти на другий (магістерський) рівень за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» на денну форму навчання, обсяг якого склав 7 осіб за відсутності місць державного замовлення. Причиною неповного виконання ліцензованого обсягу прийому студентів була відмова частини випускників-бакалаврів продовжувати навчання на комерційній основі.

Водночас вже у 2016 році прийом здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» склав 11 осіб на денну форму навчання, що вказує на зростання зацікавленості випускників-бакалаврів до даної спеціальності, що підтверджує позитивна динаміка набору студентів на навчання на освітньо-професійну програму «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» на 2017/2018 рр. та 2018/2019 рр.

Окремо необхідно зазначити, що конкурс за поданими заявами у 2016 році становив 3,5 осіб на місце за держзамовленням.

За контрактом у 2016 році абітурієнтів було набрано 1 особа, що пояснюється низькою платіжеспроможністю населення.

Набір на заочну форму навчання на освітньо-професійну програму «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» на 2017/2018 н.р. становить 16 осіб, 2018/2019 н.р. – 10 осіб, що підтверджує успішно проведену профорієнтаційну роботу науково-педагогічних працівників (НПП) кафедри глобальної економіки.

Динаміка зміни контингенту студентів денної форми навчання економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» представлена у таблиці 2.

У групі студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» у 2017–2018 рр. був відрахований один студент за не виконання навчального плану.

**Показники формування контингенту студентів
за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка»**

№ п/п	Показник	Роки			
		2015/2016 н.р.	2016/2017 н.р.	2017/2018 н.р.	2018/2019 н.р.
1.	Ліцензований обсяг підготовки (денна/заочна форма навчання):	25/25	25/25	25/25	25/25
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	7	11	30	23
	- денна форма навчання	7	11	14	13
	в тому числі за держзамовленням	7	11	9	10
	- заочна форма навчання	-	-	16	10
	в тому числі за держзамовленням			1	-
	- нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою			1	3
	- таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію			-	-
3.	- зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку				-
	Подано заяв за формами навчання:		35		
	- денна			41	50
	- заочна			21	19
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення:				
	- денна форма		3,5	3,7	4,7
	- заочна форма			17	-

Динаміка зміни контингенту студентів денної форми навчання економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» представлена у таблиці 3.

**Динаміка змін контингенту студентів денної форми навчання
освітньо-професійної програми «Прикладна економіка»**

Показники	Роки			
	2015	2016	2017	2018
Контингент студентів (осіб) (станом на 01.10. 2018 року)	7	11	14	13
Кількість відрахованих студентів	1	-	1	-

На підставі зазначеного вище експертна комісія констатує: формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» в університеті відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації.

3. Зміст підготовки здобувачів вищої освіти

Навчальний процес підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» здійснюється у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», а також стандартів вищого навчального закладу, що включають варіативні компоненти освітньо-професійної програми, освітньо-кваліфікаційної характеристики, засобів діагностики якості вищої освіти, структурно-логічної схеми підготовки, графіку навчального процесу, навчального плану, навчальної і робочої програми дисциплін.

Перелік нормативних дисциплін у навчальних планах повністю відповідає галузевим стандартам вищої освіти.

У варіативній компоненті враховано рекомендації ГСВО МОН України щодо винесення не більше п'яти іспитів на екзаменаційну сесію та планування на семестр не більше за одну курсову роботу.

Дисципліни варіативної компоненти забезпечують спеціалізацію випускників, потреби регіонального ринку праці, вимоги замовників та інтереси студентів.

Експертна комісія констатує, що всі дисципліни навчального плану підготовки магістрів забезпечені навчальними і робочими програмами; всі види практик, заходи з державної атестації забезпечені відповідними програмами і методичними рекомендаціями щодо їх проведення.

До розроблення навчальних планів і програм, ведення навчальних занять, керівництва магістерськими роботами, державної атестації випускників допускаються професори, доктори наук, кандидати наук, доценти, які мають значний досвід роботи у вищій школі, у науково-дослідницьких установах і є авторами підручників та навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України, мають опубліковані наукові праці, що відповідають профілю кафедри.

Загальний обсяг часу за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів становить 2700 год. (90 кредитів за ECTS) та триває 1,5 роки.

Робочий навчальний план складається з навчальної інформації переліку нормативних навчальних дисциплін і практик та забезпечує набуття системи знань та вмінь, необхідних для формування компетенції магістра за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

Вибіркова частина підготовки магістра за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» кваліфікації професіонали в галузі економіки складається з навчальних дисциплін самостійного вибору закладу вищої освіти та вибору студентів. Навчання на за освітньо-професійною програмою завершується захистом кваліфікаційної випускної роботи.

Науково-педагогічними працівниками, що забезпечують навчальний процес підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Прикладна

економіка» зі спеціальності 051 «Економіка», розроблено навчальні програми з дисциплін навчального плану. У програмах подано зміст навчального матеріалу, організаційні форми і методи викладання, теми практичних і семінарських занять, навчальний матеріал для самостійної роботи студентів та наведено перелік навчальних посібників, іншої літератури для його вивчення.

Дисципліни навчального плану підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» забезпечені навчально-методичними комплексами. Навчально-методичний комплекс дисципліни включає: робочу навчальну програму дисципліни, конспекти лекцій, фонд тестових завдань, методичні вказівки до виконання практичної та самостійної роботи студентів.

Комплект науково-методичної документації і матеріалів є в наявності та був проаналізований під час акредитаційної експертизи спеціальності, він відповідає державним вимогам з акредитації.

Освітньо-кваліфікаційні характеристики та освітньо-професійні програми базуються на Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державних вимогах до акредитації і вимогах щодо професійної та спеціальної підготовки магістра.

Для забезпечення навчального процесу професорсько-викладацьким складом випускової кафедри глобальної економіки розроблено плани та завдання для практичних занять, для самостійної роботи за дисциплінами навчального плану підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

Експертна комісія констатує: за результатами перевірки відповідності освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми, навчальних планів і програм чинним стандартам та особливостям потреб регіону встановлено, що нормативно-правова база організації навчального процесу та зміст підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» в Національному університеті біоресурсів і природокористування України відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчального процесу

Організація навчально-виховного процесу підготовки фахівців з освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті біоресурсів і природокористування України, навчального плану зазначеної спеціальності, графіку навчального процесу та розкладу занять.

Навчально-виховну, методичну і наукову діяльність підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» здійснює випускова кафедра глобальної економіки.

Завідувач випускової кафедри контролює повноту виконання робочих навчальних планів викладачами, своєчасне підвищення їх кваліфікації.

Перевірка експертною комісією засвідчує, що контроль знань в Національному університеті біоресурсів і природокористування України регламентується власно розробленим Положенням про екзамени та заліки та Положенням про модульно-рейтингову систему навчання.

У вищезазначених положеннях розроблена загальна система оцінювання та встановлені загальні критерії оцінки навчальних досягнень студентів.

Кваліфікаційна випускна робота здобувачами вищої освіти виконується на завершальному етапі їх навчання. Тематика кваліфікаційних випускних робіт орієнтована на вирішення актуальних економічних проблем як на макроекономічному рівні, так і на рівні окремих підприємств.

Порядок виконання кваліфікаційної випускної роботи подано в розроблених методичних рекомендаціях для написання кваліфікаційної випускної роботи здобувачами вищої освіти. Захист кваліфікаційних випускних робіт проводиться на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії (ЕК), яка створюється щорічно для проведення державної атестації захисту кваліфікаційних випускних робіт і діє протягом календарного року.

Дисципліни викладаються за сучасними технологіями: лекції в електронній формі з демонстраційними слайдами та застосуванням електронних проекторів і персональних комп'ютерів; використання матеріалів, що містяться у електронних навчальних курсах та Інтернет-ресурсах навчального призначення. У 10-му навчальному корпусі, де в основному проходять заняття з підготовки фахівців, укомплектовано навчально-наукові лабораторії, які оснащені сучасними комп'ютерами та мають вільний доступ до мережі Internet. Для здобувачів вищої освіти спеціальності розроблені електронні навчальні курси на базі платформи дистанційного навчання.

Навчальний портал НУБіП «Elearn» розміщений за адресою <http://elearn.nubip.edu.ua>. Кожний курс містить теоретичний матеріал, навчально-методичні матеріали для практичних занять та самостійної роботи. Розвиток інформаційної інфраструктури дозволив забезпечити студентів університету електронними варіантами наукових журналів та збірників, які випускаються в НУБіП України. З цією метою створено інституційний репозиторій НУБіП України – <http://elibrary.nubip.edu.ua>.

На кафедрі функціонує навчально-наукова лабораторія «AGMEMOD» як результат співпраці з Німецько-українським агрополітичним діалогом

та підтримки Федерального міністерства продовольства та сільського господарства Німеччини. Для здобувачів вищої освіти відкриваються можливості вперше освоїти моделювання майбутнього розвитку аграрного сектору України на основі сценаріїв актуальних політичних рішень за допомогою моделі AGMEMOD.

Також здобувачі вищої освіти мають можливість користуватись читальним залом бібліотеки на 100 місць. Науково-педагогічні працівники випускової кафедри глобальної економіки забезпечують навчальний процес методичними та інформаційними матеріалами в достатньому обсязі відносно нормативних потреб. Навчально-методичне забезпечення навчального процесу відповідає встановленим нормам та державним стандартам освіти.

Аудиторії та навчально-наукові лабораторії економічного факультету обладнані навчальним обладнанням, устаткуванням для навчальних дисциплін освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка». Облік обладнання виконується у відповідності з вимогами, щорічно проводиться його інвентаризація.

Протягом останніх 2-х років на кафедрі, що забезпечує провадження освітньої діяльності за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» проведено ремонт приміщень загального користування № 307, № 513а та лабораторних приміщень № 306 та № 304.

Експертна комісія констатує: організація навчально-виховного процесу та його програмно-методичне забезпечення Національного університету біоресурсів і природокористування України відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації. Навчальні плани, навчальні програми дисциплін з підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» виконуються в повному обсязі. Рівень методичного забезпечення відповідає сучасним вимогам та потребам навчального процесу, методична література є в достатній кількості. Лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувачів вищої освіти, підготовка й захист кваліфікаційної випускної роботи повністю забезпечені необхідними методичними розробками, що відповідає даним, наведеним у акредитаційній справі, та сприяє якості надання освітніх послуг.

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Експертна комісія, використовуючи оригінали документів з відділу кадрів Університету (особові справи та трудові книжки), перевірила достовірність наведеної у звіті інформації про якісний склад науково-педагогічного персоналу Університету для забезпечення навчального процесу підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» як денної, так і заочної форми навчання.

Підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» здійснюють науково-педагогічні працівники кафедр Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Штат професорсько-викладацького складу укомплектований повністю.

У підготовці фахівців задіяний науково-педагогічний персонал кафедр, які входять також до економічного факультету, факультету аграрного менеджменту, факультету інформаційних технологій, гуманітарно-педагогічного факультету НУБіП України. Науково-педагогічні працівники кафедри має достатній досвід навчально-методичної і науково-дослідної роботи за профілем спеціальності і може забезпечити високий рівень підготовки фахівців через застосування сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій. Згідно з планом підвищення кваліфікації, розробленим на кафедрі глобальної економіки, всі науково-педагогічні працівники періодично стажуються та проходять підвищення кваліфікації кожні п'ять років у закладах вищої освіти України і зарубіжних університетах, у науково-дослідних установах НААН України, іноземних вищих навчальних закладах, а також постійно підвищують свою кваліфікацію на Всеукраїнських та Міжнародних семінарах, тренінгах та науково-практичних конференціях.

Навчальні дисципліни також викладаються англійською мовою, зокрема «Аграрна політика», «Глобальна економіка».

З метою заохочення педагогічних працівників в університеті впроваджена рейтингова система оплати праці.

Штат професорсько-викладацького складу стабільний.

Підготовка кадрів вищої кваліфікації здійснюється через аспірантуру і докторантуру зі спеціальності 051 «Економіка».

Навчально-виховний процес підготовки фахівців зі спеціальності здійснюється науково-педагогічним персоналом 9-ти кафедр НУБіП України.

Цикл загальної підготовки забезпечують кафедри англійської мови, менеджменту інноваційної діяльності, фінансів, статистики та економічного аналізу.

Цикл професійної і практичної підготовки забезпечують кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, глобальної економіки, економіки підприємства ім. І. Н. Романенко, економічної кібернетики, маркетингу та міжнародної торгівлі.

Якісний склад Групи забезпечення навчального процесу підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» налічує 12 науково-педагогічних працівників з науковими ступенями (100 %), серед них: 8 доктори економічних наук (67 %), 4 кандидатів наук (33 %) за профілем заявленої освітньо-професійної програми.

Випускаючою кафедрою з підготовки магістрів за напрямом «Прикладна економіка» є кафедра глобальної економіки. Кафедра

заснована рішенням Вченої ради Національного університету біоресурсів і природокористування України від 24.09.2014 року та сформована на базі фахівців існуючих кафедр економічного, управлінського спрямування та із залученням фахівців вищої кваліфікації з питань глобалізації та європейської інтеграції.

Очолює кафедру глобальної економіки д.е.н., професор, заслужений працівник сільського господарства України Вдовенко Наталія Михайлівна, базова спеціальність – «Облік і аудит в промисловості», кваліфікація «Економіст».

Вдовенко Н. М. має близько 365 наукових публікацій (h-індекс 8 в базі Google Scholar), у тому числі з економічних проблем галузей аграрного сектору економіки, зокрема, понад 11 підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України, 49 авторських прав на твір, одноосібні та колективні монографії: навчальний посібник «Глобальна економіка», навчальний посібник «Стратегічна екологічна оцінка в контексті євроінтеграції», навчальний посібник «Економіка рибогосподарської галузі», навчальний посібник «Бухгалтерський облік у рибництві», підручник «Економіка рибогосподарських підприємств», «Сучасні парадигми розвитку конкурентоспроможного агропромислового виробництва», «Агробізнес: проблеми, сучасний стан та перспективи розвитку», «Основні пріоритети розвитку АПК України у контексті економічної, продовольчої та енергетичної безпеки країни», «Соціально-економічні аспекти розвитку аграрного сектору економіки України», «Економіка України: фінансово-економічні проблеми інноваційного розвитку», «Вища освіта України в умовах глобалізації суспільства», «Національна економіка України в умовах глобалізації».

З 2006 р. Вдовенко Н. М. започаткувала і нині очолює новий напрямок щодо надання суб'єктам аквакультури статусу виробника сільськогосподарської продукції з відповідним реформуванням механізму державного регулювання у напрямі інтеграції даного сектору із сільським господарством. Розробила унікальне методичне забезпечення навчального процесу з впровадженням сучасних методів викладання економічних дисциплін для підготовки студентів за спеціальністю «Водні біоресурси та аквакультура».

Вдовенко Н. М. є співавтором близько 35 проектів нормативно-правових актів, методичних рекомендацій, інструкцій, затверджених на рівні Міністерства аграрної політики та продовольства України, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України.

Вперше в Україні робочими групами, до яких входила Вдовенко Н. М. розроблено проекти Законів України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» (2011 р.), «Про аквакультуру» (2012 р.), національної версії КВЕД (ДК 009:2010), постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження державної цільової економічної програми розвитку рибного господарства України на 2012 – 2016 роки» (2011 р.), «Про затвердження Зон аквакультури

(рибництва) та рибопродуктивності по регіонах України» (2013 р.), Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) (2015 р.), Про затвердження Детальних правил виробництва органічних морських водоростей (2015 р.), Про затвердження типових договорів користування на умовах оренди частиною рибогосподарського водного об'єкта, акваторією (водним простором) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України для цілей аквакультури (2015 р.), Про затвердження Порядку здійснення спеціального використання водних біоресурсів у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), внутрішніх морських водах, територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України (2015 р.), Про затвердження Детальних правил виробництва органічної продукції (сировини) аквакультури (2015 р.).

Підготовлено пропозиції до проектів наказів Державного агентства рибного господарства України: «Інструкція з обліку риби на підприємствах аквакультури», «Інструкція з організації зимівлі рибопосадкового матеріалу в рибницьких ставках», «Інструкція про застосування норм природного зменшення маси і заснулості живої товарної риби під час транспортування у живорибних вагонах, рефсекціях і автомобілях, а також її утримання у живорибних сажалках, басейнах, пристосованих ставках».

За цей період Вдовенко Н. М. розроблено та впроваджено в практику адміністративну форму звітності № 1А-риба «Виробництво продукції аквакультури за 20_ рік» (річна), Інструкцію для її заповнення та спеціальні форми первинної документації для суб'єктів рибного господарства.

Вдовенко Н. М. була керівником наступних НДР:

«Науковий аналіз можливості функціонування механізму державно-приватного партнерства у рибній галузі та підготовка пілотного проекту державно-приватного партнерства у сфері рибного господарства». Номер державної реєстрації 0112U005075, 2012 р.;

«Наукові дослідження з розробки оптимізованих спеціалізованих форм первинної документації для підприємств аквакультури». Номер державної реєстрації 0111U005611, 2011 р.;

«Розроблення методики обліку риби на всіх стадіях розвитку відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи» для рибогосподарських комплексів України». Номер державної реєстрації 0110U006671, 2010 р.;

«Напрями формування та функціонування Спільної рибної політики Європейського Союзу та шляхи її реалізації в Україні». Номер державної реєстрації 0116U001601, 2016 – 2017 рр.

Нині є керівником наукової теми:

«Прикладні рішення забезпечення конкурентоспроможності рибного господарства у нових умовах функціонування національної економіки». Номер державної реєстрації 0118U000306, 2018–2020 рр.

Безпосередній відповідальний виконавець наукових проектів:

«Наукове обґрунтування перспектив розвитку аквакультури із проведенням аналізу вітчизняних та міжнародних нормативно-правових актів в сфері аквакультури». Номер державної реєстрації 0111U007519, 2011 р.;

«Напрями підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору в умовах формування і функціонування Зони вільної торгівлі з Європейським Союзом». Номер державної реєстрації 0115U003456, 2015–2016 рр.

Вдовенко Н. М. є науковим консультантом у міжнародному науковому проекті «Innovative economy formation in terms of European integration in Georgia (problems, challenges, perspectives)», 2016–2017 рр. Shota Rustaveli National Science Foundation.

З 2015 року – експерт з наукової роботи Національного інституту економічних досліджень, м. Батумі, Грузія.

З 2016 року – експерт з наукової роботи та питань міжнародного співробітництва в галузі освіти і науки НДІ Глобальних стратегій управління Національного університету «Острозька академія», Україна.

З 2016 року і дотепер Національний консультант з питань ринку риби, рибної продукції та статистики рибного господарства і аквакультури в Україні, програми GCP/UK/R001/NOR Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН (ФАО).

Член редакційної колегії міжнародних наукових журналів та міжнародних журналів, які індексуються у світових наукометричних базах даних і системах: «Науковий огляд» (2014 р.); «ScienceRise» (2015 р.); «Глобальне управління та економіка» («Global management and economics») 2015 р.); «International scientific journal» («Міжнародний науковий журнал») (2016 р.); «Moambe». International précised and reviewed scientific-practical magazine (Грузія, 2016 р.); «Інноваційна економіка і управління» (Грузія, 2016 р.); «Innovative solutions in modern science» («Інноваційні рішення в сучасній науці»), м. Дубаї, Об'єднані Арабські Емірати, (2016 р.).

У складі випускової кафедри працює 15 науково-педагогічних працівників з науковими ступенями (100 %), серед них: 4 доктори економічних наук (25 %), 10 кандидатів наук (75 %).

За 4 роки існування кафедри захищено 1 докторську: Жемойда О. В. (дата захисту – 15.09.2015 р.) та 4 кандидатські дисертації: Шепелев В. С. (дата захисту – 30.11.2016 р.), Трокоз Ю. В. (дата захисту – 02.11.2018 р.), Григор'єв С. О. (дата захисту – 30.11.2018 р.), Шепелев С. С. (дата захисту – 15.11.2018 р.), виконують дослідницьку роботу – 9 аспірантів (Селіверст В. О., Варшавська Н. Г., Чебан І. В., Чміль А. С., Марченко І. О., Лось Д. Г., Жилін О. В., Діброва М. А., Сіненко І. О.).

Викладачі кафедри мають високу кваліфікацію, займаються науково-дослідною та навчально-методичною роботою, публікують наукові праці. Аналіз кадрового забезпечення навчального процесу показав, що підготовка фахівців здійснюється викладачами у відповідності з їх науково-педагогічною спеціальністю та кваліфікацією.

Згідно з планом підвищення кваліфікації кадрів кафедри, перепідготовка здійснюється, як у формі стажування на підприємствах, так і в Навчально-науковому інституті післядипломної освіти .

Для підвищення професійного рівня всі науково-педагогічні працівники кожні 5 років проходять підвищення кваліфікації в Україні та за кордоном.

На кафедрі функціонують студентські наукові гуртки:

«Глобалізація та європейська інтеграція», керівник к.е.н. Богач Л. В. (Наказ № 218 від 03.03.2015);

«Регіоноведення» керівник к.е.н. Наконечна К. В. (Наказ № 218 від 03.03.2015);

«Європейські студії», керівник к.е.н. Гераймович В. Л. (Наказ № 218 від 03.03.2015).

Основні напрямки наукових досліджень кафедри визначаються кафедральною науково-дослідною роботою.

На кафедрі глобальної економіки виконується 4 науково-дослідні роботи останні 3 роки, які фінансуються за рахунок державного бюджету.

Наукові напрямки наукових досліджень кафедри – розробка і формування базових напрямів аграрної політики України в нових умовах продовольчих і фінансових викликів; підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору в умовах формування і функціонування Зони вільної торгівлі з Європейським Союзом; формування та функціонування Спільної рибної політики Європейського Союзу та шляхи її реалізації в Україні; зміни у тенденціях глобальної торгівлі продукцією сільського господарства в напрямках регіональної інтеграції.

Результати НДР широко використовуються в навчальному процесі кафедри, під час підготовки аспірантів та докторантів, а також опубліковані у наукових монографіях, статтях та доповідях.

За період 2014–2018 років викладачами кафедри опубліковано понад 100 наукових праць, в т. ч. 35 – у виданнях, зареєстрованих у наукометричних базах даних, 8 монографій, 3 підручники, 5 навчальних посібників.

За останні 5 років науково-педагогічними працівниками кафедри видано 1 словник-довідник, більше 30 науково-методичних розробок, отримано 38 авторських прав на твір. Видано навчальні посібники «Аграрна політика», «Глобальна економіка», «Стратегічна екологічна оцінка в контексті європейської інтеграції», «Регіональна економіка», «Прикладна економіка».

Науково-педагогічні працівники кафедри беруть участь у роботі виставок, зокрема прийняли участь у виставці «Агро–2015», «Агро–2017», «Агро–2018», наукових семінарах, конференціях, конгресах, у т. ч. міжнародних. Розроблені методичні рекомендації, удосконалено і надано пропозиції до ДСТУ, надані пропозиції, які успішно впроваджуються у міністерствах та відомствах (Міністерстві аграрної політики та продовольства України, Державного агентства рибного господарства України, Державного агентства водних ресурсів України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Державної служби з питань

безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, Державної служби статистики України).

Магістрів залучено до науково-дослідних робіт, які виконуються кафедрою:

110/503-пр «Напрями підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору в умовах формування і функціонування ЗВТ з ЄС» (2015–2016 рр.). Номер державної реєстрації 0115U003456;

110/506-пр «Прогнозування біоекономічного потенціалу сільського господарства України в умовах ризиків кліматичних змін» (2015–2016 рр.). Номер державної реєстрації 0115U003458;

110/530-пр «Напрями формування та функціонування Спільної рибної політики Європейського Союзу та шляхи її реалізації в Україні» (2016–2017 рр.). Номер державної реєстрації 0116U001601;

110/4-пр-2018 «Прикладні рішення забезпечення конкурентоспроможності рибного господарства у нових умовах функціонування національної економіки» (2018–2020 рр.). Номер державної реєстрації 0118U000306.

Кафедрою виконується Міжнародний навчально-науковий проект Еразмус+ на тему: «Від теоретико-орієнтованого до практичного навчання в аграрній освіті», 2017–2020 рр. (TOPAS) (програмне забезпечення: Regio-Max).

Функціонування в структурі економічного факультету кафедри глобальної економіки є напрямом орієнтації на підготовку фахівців нової генерації, європейського і світового рівня інтелектуального та особистісного розвитку згідно досвіду кращих українських і зарубіжних вищих навчальних закладів, з урахуванням практичного інтересу й потреб ринку праці у підготовці високопрофесійних випускників.

Завдання кафедри полягають у формуванні глобальних, професійних компетенцій у майбутніх фахівців економістів, підготовці креативних особистостей, які володіють лідерськими якостями, визначенні і формуванні нових суспільних цінностей та духовних орієнтирів в освіті та наукових дослідженнях, інтеграції університетської освіти і наукових досліджень до вимог практики аграрного бізнесу.

Здійснюючи економічну підготовку фахівців з вищою освітою, кафедрою забезпечується тим самим структура попиту на спеціалістів в Україні, яка зазнала в останні роки істотних змін під впливом структурних змін в економіці країни, активізації інноваційних процесів та перспективи європейської інтеграції та глобалізації.

Під керівництвом науково-педагогічних працівників, досвідчених наукових працівників студенти поглиблюють свої професійні знання і набувають практичні навички у виробничих умовах. Кафедра глобальної економіки також здійснює активну науково-консультаційну діяльність через підготовку законодавчих та нормативних документів, аналітичних матеріалів для міністерств і відомств країни.

На кафедрі розроблені електронні навчальні курси з використанням платформи «Elearn», що доступні студентам базового закладу університету та регіональних закладів вищої освіти.

За підсумками експертизи документів і матеріалів, поданих університетом комісія констатує, що якісний склад викладачів дає можливість забезпечити підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» на належному рівні та відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам з акредитації, нормативним актам, що регулюють трудові відносини, та забезпечує належний рівень підготовки фахівців.

5. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Університет має власні приміщення для організації навчального процесу студентів. Документи, які засвідчують право постійного користування земельною ділянкою та приміщеннями для здійснення навчально-виховного процесу на термін, необхідний для завершення циклу навчання, відомості про наявність інфраструктури та навчально-лабораторні площі, санітарний паспорт, свідоцтво про державну реєстрацію тощо, наведені в звіті та перевірені комісією.

Навчально-науковий комплекс НУБіП України включає 17 навчальних корпусів з приміщеннями загальною площею 169369 м². Площа навчально-лабораторних приміщень – 100586 м².

На одного студента денної форми навчання за ліцензованим максимальним обсягом припадає більше 10 м², що дозволяє проводити заняття в одну зміну.

Останнім часом відбулось розширення навчально-лабораторних приміщень, зокрема у регіональних закладах освіти.

Нині університет є власником приміщень, в яких розміщена вся навчальна та допоміжна база. Санітарно-технічний стан будівель і споруд знаходиться на належному рівні та відповідає нормативним документам.

Експлуатація будівель і споруд здійснюється підрозділами адміністративно-господарської частини університету: ремонтно-будівельним підрозділом; підрозділом головного енергетика; сантехнічного підрозділу.

Слід зазначити, що в університеті йде постійна робота із ремонту та реконструкції навчальних та допоміжних приміщень.

Підготовка фахівців зі спеціальності 051 «Економіка» за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка», здійснюється переважно у корпусі № 10.

Усі навчальні дисципліни навчального плану підготовки магістра за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» за спеціальністю 051 «Економіка», забезпечені відповідним навчальними аудиторіями для проведення лекційних, лабораторних, практичних занять.

Професійну підготовку здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» забезпечує спільно професорсько-викладацький склад кафедр економічного факультету, інших факультетів та ННІ післядипломної освіти.

Кафедри економічного факультету розміщені в навчальному корпусі № 10. Кожна кафедра має достатні за площею приміщення для науково-педагогічних працівників та допоміжного персоналу.

Університет має 16 власних гуртожитків для розміщення іногородніх студентів та забезпечення їх нормального проживання і навчання.

Комп'ютерний парк університету нараховує 2685 ПК. В університеті функціонує 46 комп'ютерних класів, у яких нараховується 612 ПК типу Pentium та робочих місць, які працюють за клієнт-серверною технологією «тонкого клієнта», ПК платформи Apple. Крім того, університет має ще 869 сучасних ПК, які знаходяться в адміністративних службах, деканатах та на кафедрах. Отже, на 100 студентів, в середньому, використовується 14,1 комп'ютерів. Є обладнання, устаткування та програмне забезпечення спеціалізованих комп'ютерних лабораторій, які забезпечують виконання начального плану за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

В університеті на високому рівні поставлено медичне обслуговування студентів і науково-педагогічних працівників завдяки мережі медичних пунктів. Функціонує санаторій-профілакторій, загальна площа якого складає 1400 м². Всі наявні об'єкти соціально-побутової сфери є власністю Національного університету біоресурсів і природокористування України. Орендованих приміщень немає.

Для забезпечення діяльності факультету створена відповідна матеріально-технічна та навчально-методична база. Нині в розпорядженні економічного факультету є лекційні аудиторії з мультимедійним обладнанням, які використовуються в якості відеокласів, комп'ютерні класи для практичних занять і самостійної роботи студентів.

Значна увага приділяється комфортному проживанню студентів та їх повноцінному харчуванню.

Студентське містечко НУБіП України – комплекс гуртожитків з житловими приміщеннями, місцями загального користування, закладами громадського харчування, медичного і побутового обслуговування, спортивними кімнатами та іншими будовами, що входять в цей комплекс. Територія, на якій вони розташовані, має виробничі приміщення, майстерні необхідні для експлуатації і ремонту споруд, інженерного обладнання і комунікацій. В університеті налічується 13 гуртожитків, два з яких – готельного типу.

Для повноцінного харчування студентів, а також співробітників в університеті є студентська їдальня, яка розрахована на 200 посадкових місць.

Окрім центральної їдальні в університеті існує мережа буфетів, які знаходяться у навчальних корпусах № 1, 2, 3, 4, 6, 10, 11, 12 та у гуртожитках № 9, 12 на загальну кількість 970 посадкових місць, а також столова «Санаторій-профілакторій» на 104 посадкових місць.

З метою виявлення обдарованої студентської молоді, розвитку її творчих здібностей в університеті організовано роботу художніх колективів і гуртків, спортивних секцій та оздоровчих груп.

У НУБіП України створені всі умови для занять спортом та

фізичною культурою. Координацію спортивно-масової роботи здійснює кафедра фізичного виховання, яка є навчально-науковим підрозділом університету і знаходиться у навчальному корпусі № 9.

В університеті значна увага приділяється популяризації здорового способу життя як серед студентів, так і серед науково-педагогічних працівників і співробітників шляхом залучання їх до регулярних фізичних занять та участі у фізкультурно-масових і спортивних заходах.

Вивчення матеріально-технічного забезпечення навчального процесу свідчить про те, що всі навчальні дисципліни навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» забезпечені відповідними навчальними аудиторіями для проведення лекційних, лабораторних, практичних занять.

Експертна комісія перевірила рівень забезпечення підручниками, навчальними посібниками, фаховими періодичними виданнями дисциплін підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

Результати перевірки показали, що бібліотека університету укомплектована на 100 % науковою та навчально-методичною літературою із заявленої спеціальності.

У фондах бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України зібрано близько одного мільйона примірників документів різних видів та типів: книги, періодичні видання та ті, що продовжують видаватися, брошури, спеціальні види науково-технічної документації, неопубліковані документи, мікрофільми, електронні видання, у тому числі іноземними мовами. Щорічно фонд поповнюється, в середньому, на тридцять тисяч примірників, передплачується близько 280 назв періодичних видань.

За своїм змістом фонд бібліотеки універсальний, але найбільш повно укомплектований документами відповідно до напрямів і спеціальностей підготовки й перепідготовки фахівців аграрної та природоохоронної галузей.

На сучасному етапі основними напрямками роботи бібліотеки є своєчасне інформаційно-бібліографічне забезпечення діяльності університету шляхом впровадження прогресивних методів роботи, новітніх інформаційних технологій. А саме: створення, використання електронного каталогу та повнотекстових електронних баз даних бібліотеки, інтернет-технології, корпоративна співпраця на галузевому та регіональному рівні.

До послуг читачів шість абонементів, три читальних зали, один з яких спеціалізований з доступом до довідкових традиційних та електронних довідкових джерел інформації.

Нещодавно відкрита філія бібліотеки економічного факультету, яка облаштована сучасними апаратно-технічними засобами. Планується відкриття ще чотирьох філій. У структурі сучасної бібліотеки 7 відділів, 9 секторів, 4 філії, допоміжні служби.

У 2007 році завершилось формування депозитарної бібліотеки

ФАО ООН на базі бібліотеки НУБіП України, яка має національний статус.

Площа наукової бібліотеки разом з читальним залом складає – 2844 м². Більш детальну інформацію про бібліотеку НУБіП України вказано у Додатку 1.

Експертна комісія констатує: наявна навчально-лабораторна база випускової кафедри глобальної економіки та економічного факультету загалом, рівень їх оснащення відповідають чинним нормативам; лабораторії забезпечені необхідним лабораторним обладнанням та інвентарем, мають достатню кількість місць для проведення навчання по групах в одну зміну.

У цілому матеріально-технічна база Національного університету біоресурсів і природокористування України, випускової кафедри глобальної економіки відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам з акредитації.

7. Якість підготовки і використання випускників

Навчальний процес підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» спрямований на те, щоб випускники мали належний рівень компетентності й були спроможні кваліфіковано виконувати обов'язки за фахом.

Для комплексної перевірки якості підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» була проведена комплексна перевірка залишкових знань всіх слухачів другого року навчання. Контрольні заміри залишкових знань проводили з використанням розроблених викладачами Національного університету біоресурсів і природокористування України пакетів комплексних контрольних робіт (ККР). В контрольних замірах знань брали участь 100 % студентів, що мали їх виконувати.

За результатами контрольних замірів знань екзаменаційної сесії показники абсолютної успішності та якості успішності відповідно становили: з циклу загальної підготовки – 100 % та 92,3 % відповідно; з циклу професійної та практичної підготовки – 100 % та 77 %, відповідно. Виконання ККР на «4» і «5», з циклу загальної підготовки в становить 100 %, з циклу професійної та практичної підготовки – 84,3 % відповідно.

Експертна комісія на місці перевірила результати залишкових знань з дисциплін останньої, перед акредитацією, екзаменаційної сесії за програмою підготовки здобувачів вищої освіти на другий (магістерський) рівень за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

Було проведено моніторинг результатів оцінки знань студентів. Виявлені експертною комісією залишкові знання знаходяться на рівні встановлених нормативів.

Розбіжність між оцінками експертів і викладачів університету під час самоаналізу були в межах допустимих норм. Порівняльний аналіз їх результатів і зведену відомість виконання комплексних контрольних робіт наведено в таблиці 4 та таблиці 5.

Таблиця 4

Результати виконання комплексних контрольних робіт студентів освітньо-професійної програми «Прикладна економіка»

№ п/п	Дисципліна	Результати виконання ККР за самоаналізом			Результати перевірки експертної комісії			Відхилення показників	
		кількість студентів, що з'явились на ККР осіб / % до загальної кількості	абсолютна успішність, %	рівень якості, %	кількість студентів, що з'явились на ККР осіб / % до загальної кількості	абсолютна успішність, %	рівень якості, %	абсолютна успішність, %	рівень якості, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ									
1	Аграрна політика	13/100	100	100	13/100	100	92,3	-	-7,7
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ									
2	Глобальна економіка	13/100	100	92	13/100	100	85	-	-7
3	Прикладна економіка	13/100	100	92	13/100	100	85	-	-7
4	Економіка виробництва	13/100	100	69	13/100	100	62	-	-7

Результати виконання контрольних робіт за звітом університету та контролю експертної комісії свідчать про те, що якість знань та успішність навчання студентів в університеті відповідають встановленим вимогам та критеріям підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

Зміст контрольних завдань відповідає плану підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка», а результати їх виконання відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації. Результати підсумкового контролю відповідають нормативним показникам.

Завершальним етапом підготовки фахівців з прикладної економіки є захист випускних кваліфікаційних робіт.

На економічному факультеті традиційно приділяється увага покращенню якості та ефективності навчання, шляхом підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та удосконалення науково-методичного забезпечення дисциплін, впровадження інтерактивних лекцій.

ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ

виконання комплексних контрольних робіт студентами 2 року навчання освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» із спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у період роботи експертної комісії

Найменування дисципліни, за якою проводився контроль	номер групи	За результатами самоаналізу										При проведенні акредитаційної експертизи								ВІДХИЛЕННЯ				
		усього студентів, осіб	виконували ККР, осіб	виконували ККР, %	відмінно, оцінок //%	добре, оцінок //%	задовільно, оцінок //%	незадовільно, оцінок //%	абсолютна успішність, %	якість успішності, %	середній бал	усього студентів, осіб	виконували ККР, осіб	виконували ККР, %	відмінно, оцінок //%	добре, оцінок //%	задовільно, оцінок //%	незадовільно, оцінок //%	абсолютна успішність, %	якість успішності, %	середній бал	абсолютна успішність, %	якість успішності, %	середній бал
Цикл дисциплін загальної підготовки																								
Аграрна політика	Маг-ПрЕко	13	13	100	6/46,2	7/53,8	-	-	100	100	4,46	13	13	100	5/38,5	7/53,8	1/7,6	-	100	92,3	4,3	0	-7	-0,16
Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки																								
Глобальна економіка	Маг-ПрЕко	13	13	100	6/46,2	6/46,2	1/7,6	-	100	92,4	4,38	13	13	100	5/38,5	6/46,2	2/15,3	-	100	85	4,2	0	-7	-0,18
Прикладна економіка	Маг-ПрЕко	13	13	100	6/46,2	6/46,2	1/7,6	-	100	92,4	4,38	13	13	100	6/46,2	5/38,5	1/7,6	-	100	85	4,3	0	-7	-0,08
Економіка виробництва	Маг-ПрЕко	13	13	100	5/38,5	4/30,7	4/30,7	-	100	69,2	4,07	13	13	100	4/30,7	4/30,7	5/38,5	-	100	62	3,9	0	-7	-0,17

Голова експертної комісії

Член експертної комісії

За результатами виконання ККР ознайомлений, ректор НУБіН

Ж. В. Дерій

В. В. Коваль

С. М. Ніколаєнко

Голова експертної комісії

Ж. В. Дерій

Випускні кваліфікаційні роботи виконуються на матеріалах Міністерства аграрної політики та продовольства України, господарюючих суб'єктів (вітчизняних підприємств, установ та організацій) або на замовлення державних чи приватних підприємств України.

Здобувачі вищої освіти здійснюють збір необхідної інформації, її оброблення, обґрунтування пропозицій щодо розглянутих питань, що є, по суті, одним із видів науково-дослідної роботи. В них присутні елементи наукових досліджень і розрахунок фінансово-економічних показників.

Сферою працевлаштування випускників програми підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» є органи центральної виконавчої влади, підприємства різних організаційно-правових форм державної і приватної власності.

Експертна комісія констатує: показники успішності студентів, проаналізованих за наслідками екзаменаційних сесій та контрольних робіт, вказаних у самоаналізі, та проведеного комісією контрольного зрізу знань, відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам з акредитації та засвідчують високу якість професійної підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

8. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення

Упродовж звітнього періоду Національний університет біоресурсів і природокористування України не перевірявся державними контролюючими органами. Зауважень (приписів) контролюючих державних органів, а також претензій юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності університету за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» спеціальності 051 «Економіка» за період підготовки фахівців не було.

9. Загальні висновки та пропозиції

Відповідно до результатів попередньої експертизи акредитаційних матеріалів Міністерства освіти і науки України від 06.11.2018 року експертна комісія дійшла висновків:

- стан наявності бібліотеки та її інформаційне забезпечення навчального процесу за кількісними та якісними показниками відповідає державним акредитаційним вимогам щодо підготовки магістрів (Додаток 1);
- навчальний план підготовки фахівців відповідає вимогам освітньо-професійної програми, складений за типовою формою і містить цикли обов'язкових і вибіркових дисциплін.

На основі проведеної експертизи експертна комісія відзначає:

- Національний університет біоресурсів і природокористування України за перевіреними критеріями (у тому числі навчально-методичного,

кадрового, наукового та матеріально-технічного забезпечення) спроможний здійснювати підготовку фахівців освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» у кількості 25 осіб денної та 25 осіб заочної форм навчання.

Експертна комісія зазначає, що були враховані побажання та зауваження зроблені експортною комісією у період з 01.11.2016 р. по 03.11.2016 р. (наказ Міністерства освіти і науки України № 167-А від 25.10.2016 р.).

Зокрема замінено вибіркові навчальні дисципліни «Управлінський консалтинг» та «Міжнародний поділ праці» навчального плану підготовки фахівців, посилено профорієнтаційну діяльність, запрошено професорів іноземних вищих навчальних закладів для читання лекцій, здійснюється поповнення фондів бібліотеки сучасними підручниками та навчальними посібниками українською та англійською мовами, розпочато роботу по запровадженню подвійного дипломування з іноземним вищим навчальним закладом (Університет прикладних наук Вайштефан-Трісдорф (Німеччина)).

Експертна комісія вважає, що в Національному університеті біоресурсів і природокористування України витримані вимоги щодо акредитації з підготовки здобувачів вищої освіти на другий (магістерський) рівень освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

Разом з тим, вважаємо за необхідне висловити свої побажання та зауваження, які не впливають на рішення про акредитування, але сприятимуть покращенню якості підготовки фахівців:

- випусковій кафедрі глобальної економіки з метою збільшення контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти посилити профорієнтаційно-комунікаційну складову роботи з випускниками бакалаврського рівня підготовки інших закладів вищої освіти;

- з урахуванням специфіки освітньо-професійної програми «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» активізувати роботу викладачів кафедри з викладання дисциплін циклу професійної і практичної підготовки англійською мовою;

- посилити науково-дослідну роботу студентів та підвищити рівень академічної мобільності учасників освітнього процесу;

- спрямувати роботу науково-педагогічних працівників кафедри на збільшення кількості наукових публікацій у виданнях, які включені до наукометричних баз даних, зокрема Scopus та/ або Web of Science;

- приділити увагу поглиблення співпраці між роботодавцями та факультетом і зокрема кафедрою глобальної економіки для підвищення якісного рівня освіти з урахуванням новітніх світових вимог за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

За результатами роботи експертна комісія рекомендує Акредитаційній комісії України акредитувати освітньо-професійну програму «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за галуззю знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

07 грудня 2018 року

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Чернігівського національного технологічного університету, доктор економічних наук, професор

Ж. В. Дерій

Член експертної комісії:

завідувач кафедри прикладної економіки Одеського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, доктор економічних наук, доцент

В. В. Коваль

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор педагогічних наук, професор

С. М. Ніколаєнко

Порівняльна таблиця
відповідності стану забезпечення навчального закладу
Ліцензійним вимогам щодо провадження освітньої діяльності у
сфері вищої освіти за освітньо-професійною програмою
«Прикладна економіка» зі спеціальності
051 «Економіка»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення від нормативного
Кадрові вимоги			
Проведення освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання	50 %	100 %	+50 %
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25 %	27 %	+2%
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15 %	45 %	+30 %
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1-16 пункту 5 приміток принаймні 3х умов	100%	
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
з науковим ступенем та вченим званням	+	+	-

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення від нормативного
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо матеріально-технічного забезпечення			
Проведення освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо навчально-методичного забезпечення			
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності			
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення від нормативного
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60 %	60 %	-

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Чернігівського національного технологічного університету, доктор економічних наук, професор

Дерій Ж. В.

Член експертної комісії:

завідувач кафедри прикладної економіки Одеського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, доктор економічних наук, доцент

Коваль В. В.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор педагогічних наук, професор

Ніколаєнко С. М.

07 грудня 2018 року

Порівняльна таблиця
дотримання нормативних вимог з акредитації щодо
якісних характеристик підготовки фахівців за
освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка»
зі спеціальності 051 «Економіка»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення від нормативного
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років. %	100	100	0
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують освітньо-професійну програму і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	0
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з циклу загальної підготовки			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	92,3	+42,3
2.2 Рівень знань студентів з природно-наукової (фундаментальної) підготовки			
2.3. Рівень знань студентів з циклу професійної та практичної підготовки			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	77	+27

1	2	3	4
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	0
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	0

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Чернігівського національного технологічного університету, доктор економічних наук, професор

Дерій Ж. В.

Член експертної комісії:

завідувач кафедри прикладної економіки Одеського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, доктор економічних наук, доцент

Коваль В. В.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор педагогічних наук, професор

Ніколаєнко С. М.

07 грудня 2018 року

Інформація про наявність бібліотеки

Забезпечення навчальною та науковою літературою студентів і НПП здійснює бібліотека НУБіП України. Це сучасний науковий, культурно-освітній, інформаційний центр, що забезпечує реалізацію потреб користувачів у одержанні найновішої інформації, одночасно формує інформаційну культуру майбутніх спеціалістів, які будуть працювати в принципово нових умовах інформаційного суспільства.

До складу наукової бібліотеки входять: 5 відділів (комплектування, наукової обробки документів і організації каталогів; інформаційно-бібліографічний; інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення; обслуговування навчальною літературою; обслуговування науковою та художньою літературою) та 5 філій: у навчальних корпусах № 1; № 6; № 10; № 11 та № 12.

Наукова бібліотека НУБіП України є однією із найбільших бібліотек вищих аграрних закладів освіти України.

Одним з основних завдань наукової бібліотеки є формування фонду відповідно до профілю університету та інформаційних потреб усіх категорій користувачів.

Бібліотечний фонд багатогалузевий, нараховує понад один мільйон примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, у т.ч. рідкісних видань, спец. видів науково-технічної літератури і документів (з 1984 р.), авторефератів дисертацій (з 1950 р.), дисертацій (з 1946 р.), більше 500 назв журналів та більше 50 назв газет. Фонд комплектується матеріалами з сільського та лісового господарства, економіки, техніки та суміжних наук.

З 2006 р. бібліотека НУБіП України отримала статус національної депозитарної бібліотеки FAO (Food and Agricultural Organization) в Україні.

Нині фонд бібліотеки становить понад 1 млн. примірників, із них підручників і навчальних посібників – понад 300 тис. примірників, наукової літератури – понад 604 тис. примірників.

Щороку до фонду навчальної літератури надходить 35040 примірників книг і періодичних видань.

Бібліотечне обслуговування читачів проводиться на 8 абонементях, у 7 читальних залах на 527 місць, з яких 4 – галузеві, 1 універсальний та 1 спеціалізований читальний зал для професорсько-викладацького складу, аспірантів та магістрів – Reference Room; МБА; каталоги, в тому числі електронний (понад 180000 одиниць записів).

Інформація про наявність бібліотеки

№ п/п	Найменування бібліотеки	Площа (кв. м)	Обсяг фондів навчальної, наукової літератури (примірників)	Наявність читального залу, його площа (кв. м), кількість посадочних місць	Примітка*
1.	Наукова бібліотека НУБіП України, в т.ч.:	2844.89	1028737	8/912.05/580	в т.ч. 47 посадкових місць у інших бібліотечних пунктах
	Філія наукової бібліотеки у навчальному корпусі № 10	338,35м ²	Заг.фонд на 1.01.2018 – 59069 прим.	148.78 м ² на 80 посадкових місць	
	Філія наукової бібліотеки у навчальному корпусі № 11	241,2 м ²	Заг.фонд на 1.01.2018 – 52640 прим.	135.7м ² на 83 посадкових місць	
	Філія наукової бібліотеки у навчальному корпусі № 1	168 м ²	Заг.фонд на 1.01.2018 – 25774 прим.	77 м ² на 44 посадкових місць	
	Філія наукової бібліотеки у навчальному корпусі № 6	138,13 м ²	Заг.фонд на 1.01.2018 – 18184 прим.	82,75 м ² на 47 посадкових місць	
	Філія наукової бібліотеки у навчальному корпусі № 12	247,8 м ²	Заг.фонд на 1.01.2018 – 49917 прим.	103,95 м ² на 96 посадкових місць	

Центральний читальний зал	253 м ²	Заг.фонд на 1.01.2018 – 13712 прим.	253 м ² на 140 посадкових місць	
Читальний зал для науковців	66,15 м ²	–	66,15 м ² на 12 посадочних місць	3 комп'ютери

* 809441 прим. документів знаходяться в фондах центральної бібліотеки на абонементів обслуговування навчальною, науковою та художньою літературою

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Чернігівського національного технологічного університету, доктор економічних наук, професор

Дерій Ж. В.

Член експертної комісії:

завідувач кафедри прикладної економіки Одеського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, доктор економічних наук, доцент

Коваль В. В.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор педагогічних наук, професор

Ніколаєнко С. М.

07 грудня 2018 року

«ПОГОДЖЕНО»

Голова експертної комісії МОН України

 Ж. В. Дерій

5 грудня 2018 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор НУБіП України

 С. М. Ніколаєнко

5 грудня 2018 р.

ГРАФІК

проведення комплексних контрольних робіт здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Прикладна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти у НУБіП України

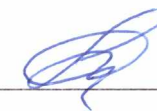
Назва навчальної дисципліни	Дата та час проведення ККР	Аудиторія	Група	Кількість студентів	НПП	Експерт
Цикл дисциплін загальної підготовки						
Аграрна політика	05.12.2018 13 ⁻¹⁵	307, к.10	ПрЕко	13	Діброва А. Д.; Вдовенко Н. М.; Наконечна К. В.	Дерій Ж. В.; Коваль В. В.
Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки						
Глобальна економіка	05.12.2018 13 ⁻¹⁵	307, к.10	ПрЕко	13	Вдовенко Н. М.; Гераймович В. Л.; Богач Л. В.	Дерій Ж. В.; Коваль В. В.
Прикладна економіка	05.12.2018 13 ⁻¹⁵	307, к.10	ПрЕко	13	Кваша С. М.; Вдовенко Н. М.; Наконечна К. В.	Дерій Ж. В.; Коваль В. В.
Економіка виробництва	05.12.2018 13 ⁻¹⁵	307, к.10	ПрЕко	13	Передерій Н. О; Костюк О. Д. Кузьменко С. В.	Дерій Ж. В.; Коваль В. В.

Декан економічного факультету,
д.е.н., професор

А. Д. Діброва

Голова експертної комісії

Ж. В. Дерій